

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Opsteller

Schneider, Erik

Team

Strategie en Beleid Sociaal Domein

Vergadering van

16 februari 2021

Kenmerk

Z/21/006435 / D/21/007102

Portefeuillehouder

George Becht

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van
Progressief Woerden - Boodschappen terugvorderen? Zo
doen we dat (niet) in Woerden.

Beantwoording van de vragen**Schriftelijke vragen: Boodschappen terugvorderen? Zo doen we dat (niet) in Woerden**

Eind december 2020 moest een vrouw uit Wijdemeren ruim 7000 euro terugbetalen aan de gemeente. Waarom? Omdat haar moeder haar wekelijks boodschappen bracht en mensen in de bijstand, zoals deze mevrouw, zijn verplicht om alle giften te vermelden aan de gemeente. Dit is nationaal vastgelegd in de Participatiewet. De naam zegt het al, een wet die probeert mensen mee te laten doen in de samenleving. Gemeenten voeren deze wet grotendeels uit en een deel daarvan is dat bij het breken van de inlichtingenplicht, of het niet nakomen van andere regels en plichten binnen de Participatiewet, zoals de vrouw uit Wijdemeren deed, er de mogelijkheid is om een boete uit te delen. Binnen deze wet heeft de gemeente gelukkig een zekere vrijheid om de boete te bepalen, daarmee rekening houdend met de verwijtbaarheid, de financiële omstandigheden van de inwoner en andere bijzondere omstandigheden.

Naar aanleiding van het bovenstaande vraagt Progressief Woerden het volgende aan het college van gemeente Woerden:

1. Op welke wijze maakt gemeente Woerden gebruik van de vrijheid om zelf invulling te geven aan de participatiewet als het gaat om de inlichtingenplicht en andere plichten en regels?

Antwoord:

Bij de uitvoering van de Participatiewet vormt de menselijke maat het uitgangspunt van onze dienstverlening. Dit betekent concreet dat we bij de begeleiding en besluiten die we nemen rekening houden met de omstandigheden van de inwoners. Door de uitgangspunten van de Participatiewet te koppelen aan de situatie van onze inwoners proberen we een balans te vinden tussen een rechtmatige uitkeringsverstrekking en oog voor het individu. Hierbij merkt het college wel op dat de speelruimte die de Participatiewet biedt, over bijvoorbeeld het korten van inkomsten en het terugvorderen van teveel verstrekte bijstand, veelal zeer beperkt is.

2. Gebruikt gemeente Woerden bij zulke beslissingen ook beginselen en uitgangspunten zoals de beginselen van behoorlijk bestuur, algemene menselijke waarden zoals een respectvolle bejegening en Woerdense uitgangspunten zoals omschreven in de Maatschappelijke Agenda?

Antwoord:

De menselijke maat vormt het uitgangspunt van onze dienstverlening. Een respectvolle bejegening en correcte informatievoorziening hoort daarbij. Het voeren van een moeilijk gesprek of het nemen van een 'bezwarend besluit' bij

een terugvordering of boeteoplegging maakt dat niet anders.

3. Hanteert Woerden grenzen of kaders bij het uitvoeren van de Participatiewet? Bijvoorbeeld dat iemand te allen tijde wel premie voor zorgverzekering kan betalen of dat kinderen niet de dupe mogen worden?

Antwoord:

Via de algemene bijstand van de Participatiewet en inkomensondersteunende voorzieningen als de zorg- en huurtoeslag wordt iedere inwoner in staat gesteld om in ieder geval zijn vaste lasten en kosten van het levensonderhoud te kunnen betalen. Regels over de beslagvrije voet moeten daarnaast voorkomen dat inwoners bij het terugbetalen van schulden niet meer in staat zijn om hun vaste lasten en levensonderhoud te kunnen voldoen. Gemeentelijke regelingen (zoals de declaratieregeling) stellen inwoners en hun kinderen in staat om te kunnen participeren in de samenleving. Hiermee voorkomen we dat kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen de dupe worden en maatschappelijk gezien buiten de boot vallen.

Al deze regelingen en voorzieningen zorgen voor een financieel vangnet maar kan niet voorkomen dat inwoners in armoede leven. Het college probeert deze inwoners te bereiken zodat hulp en ondersteuning geboden kan worden bij het verminderen of wegnemen van de oorzaken van de financiële belemmeringen.

4. Hoe vaak heeft gemeente Woerden in de huidige coalitieperiode wel gebruikgemaakt van de mogelijkheid om boetes op te leggen of te korten op de uitkering en waarom?

Antwoord:

Vanwege het schenden van de inlichtingenplicht, waardoor teveel bijstand is verstrekt, zijn er over de periode 2018 t/m 2020 in totaal 31 boetes opgelegd. Het aflossen op deze boetes, en het terugbetalen van de teveel verstrekte bijstand, vindt via inhouding op de uitkering plaats. Hierbij wordt rekening gehouden met de regels over de beslagvrije voet.

5. Ziet het college kansen bij het idee dat de gemeenten nog meer ruimte daarin zullen krijgen, zoals wat voor wat nu voorligt bij de Tweede Kamer, zie: <https://nos.nl/artikel/2363540-kamer-wil-snel-af-van-terugvorderen-bijstand-voor-wekelijkse-tas-boodschappen.html>

Antwoord:

Het kunnen toepassen van de menselijke maat binnen de Participatiewet moet het uitgangspunt vormen in deze discussie. Ontwikkelingen in die richting juicht het college toe. Het voorstel om voor het ontvangen van giften een maximumbedrag op te nemen in de Participatiewet kan een stap in de goede richting zijn om de scherpe kantjes van de huidige wet weg te nemen.

Uitkomst aanvullend onderzoek gemeente Wijdmeren:

Voor de volledigheid wil het college de uitkomst van het onderzoek met u delen dat door de gemeente Wijdmeren naar deze bijstandszaak is uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek concludeert het college van de gemeente Wijdmeren dat de terugvordering op terechte gronden is genomen^[1].

^[1] <https://www.wijdmeren.nl/4/Nieuws/2021/januari/College-houdt-vast-aan-besluit-over-terugvordering-bijstandsuitkering.html>

Bijlagen

Schriftelijke vragen Progressief Woerden: Boodschappen terugvorderen? Zo doen we dat (niet) in Woerden (D/21/007101).

Schriftelijke vragen: Boodschappen terugvorderen? Zo doen we dat (niet) in Woerden

Eind december 2020 moest een vrouw uit Wijdmeren ruim 7000 euro terugbetalen aan de gemeente. Waarom? Omdat haar moeder haar wekelijks boodschappen bracht en mensen in de bijstand, zoals deze mevrouw, zijn verplicht om alle giften te vermelden aan de gemeente.

Dit is nationaal vastgelegd in de Participatiewet. De naam zegt het al, een wet die probeert mensen mee te laten doen in de samenleving. Gemeenten voeren deze wet grotendeels uit en een deel daarvan is dat bij het breken van de inlichtingenplicht, of het niet nakomen van andere regels en plichten binnen de Participatiewet, zoals de vrouw uit Wijdmeren deed, er de mogelijkheid is om een boete uit te delen.

Binnen deze wet heeft de gemeente gelukkig een zekere vrijheid om de boete te bepalen, daarmee rekening houdend met de verwijtbaarheid, de financiële omstandigheden van de inwoner en andere bijzondere omstandigheden.

Naar aanleiding van het bovenstaande vraagt Progressief Woerden het volgende aan het college van gemeente Woerden:

1. Op welke wijze maakt gemeente Woerden gebruik van de vrijheid om zelf invulling te geven aan de participatiewet als het gaat om de inlichtingenplicht en andere plichten en regels?
2. Gebruikt gemeente Woerden bij zulke beslissingen ook beginselen en uitgangspunten zoals de beginselen van behoorlijk bestuur, algemene menselijke waarden zoals een respectvolle bejegening en Woerdense uitgangspunten zoals omschreven in de Maatschappelijke Agenda?
3. Hanteert Woerden grenzen of kaders bij het uitvoeren van de Participatiewet? Bijvoorbeeld dat iemand te allen tijde wel premie voor zorgverzekering kan betalen of dat kinderen niet de dupe mogen worden?
4. Hoe vaak heeft gemeente Woerden in de huidige coalitieperiode wel gebruikgemaakt van de mogelijkheid om boetes op te leggen of te korten op de uitkering en waarom?
5. Ziet het college kansen bij het idee dat de gemeenten nog meer ruimte daarin zullen krijgen, zoals wat voor wat nu voorligt bij de Tweede Kamer, zie: <https://nos.nl/artikel/2363540-kamer-wil-snel-af-van-terugvorderen-bijstand-voor-wekelijkse-tas-boodschappen.html>

Progressief Woerden,

Coby Franken